Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2026. gada 26. novembrī
(OR. en)

16007/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0138 (COD)

TELECOM 564
CYBER 468
MI 1215
COMPET 1384
IA 319
CODEC 2201

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Padome
K-jas dok. Nr.:	10104/26 + ADD 1
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko izveido Eiropas mākoņdatošanas un MI ekosistēmu stiprināšanas pasākumu satvaru (Mākoņdatošanas un MI attīstības akts) (Dokuments attiecas uz EEZ) – progresa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2026. gada 3. jūnijā pieņēma **priekšlikumu regulai, ar ko izveido Eiropas mākoņdatošanas un MI ekosistēmu stiprināšanas pasākumu satvaru** (Mākoņdatošanas un MI attīstības akts) [1].

[1] Dok. 10104/26 + ADD 1.

2. Mākoņdatošanas un MI attīstības akta, kura pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants un 173. panta 3. punkts, mērķis ir risināt datošanas jaudas ierobežotās un ģeogrāfiski koncentrētās pieejamības problēmu Eiropas Savienībā un novērst riskus, ko rada atkarība no ārpussavienības pakalpojumu sniedzēju nodrošinātajiem mākoņdatošanas un MI risinājumiem. Iniciatīvas konkrētie mērķi ir šādi: i) palielināt Eiropas Savienībā izstrādāto un ieviesto MI un datošanas jaudu, izmantojot inovatīvas un ilgtspējīgas mākoņdatošanas un MI tehnoloģijas; ii) nodrošināt pievilcīgus apstākļus ilgtspējīgas un inovatīvas datošanas jaudas izvēršanai visā Eiropas Savienībā; iii) risināt ar datu suverenitāti un mākoņdatošanas un MI darbības nepārtrauktību saistītās problēmas; iv) palīdzēt aizsargāt sabiedrisko kārtību, palielinot mākoņdatošanas pakalpojumu sniegšanas noturību, jo īpaši publiskajā sektorā. Priekšlikuma mērķis ir sasniegt šos četrus mērķus, racionalizējot nosacījumus datu centru izvēršanai visā Eiropas Savienībā, galveno uzmanību pievēršot īpaši ilgtspējīgiem un inovatīviem kompleksiem tādā mērogā, kāds nepieciešams ES divējādās zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai; ieviešot vienotu ES mēroga satvaru mākoņdatošanas un MI suverenitātes novērtēšanai, vienlaikus saglabājot lielāko daļu ES tirgus atvērtu līdzīgi domājošiem partneriem; un nodrošinot satvaru līgumslēdzējām iestādēm, lai tās varētu pieņemt pamatotus iepirkuma lēmumus un izmantot savu pirktspēju esošo atkarību mazināšanai. Paredzams, ka šie pasākumi kopā palīdzēs aizsargāt kritiski svarīgus lietojumus un sensitīvus datus un atbalstīs progresīvu mākoņdatošanas un MI tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu Eiropā.

3. Ceļvedī "Viena Eiropa, viens tirgus", ko, pārstāvot Eiropas Savienības Padomes rotējošo prezidentvalsti, parakstīja Kipras Republikas prezidents un Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas priekšsēdētāji līdztekus neformālajai valstu vai to valdību vadītāju sanāksmei, kas 2026. gada 24. aprīlī notika Kiprā, šis priekšlikums ir iekļauts starp prioritāri pildāmajiem uzdevumiem, un to ir paredzēts pieņemt 2027. gada 4. ceturksnī.

4. Eiropas Parlamentā gan Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja (IMCO), gan Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (ITRE) tika ieceltas par vadošajām atbildīgajām komitejām saskaņā ar Reglamenta 58. pantā paredzēto komiteju kopīgo sanāksmju procedūru. Tika izvirzīti divi līdzreferenti: *Diego SOLIER* (Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa/*ECR*, Spānija) no ITRE un *Reinier VAN LANSCHOT* (Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa, Nīderlande) no IMCO. Papildus abām iepriekš minētajām vadošajām atbildīgajām komitejām par komitejām atzinuma sniegšanai tika izraudzīta Juridiskā komiteja (JURI) un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (LIBE), kur *Sergey LAGODINSKY* (*Verts/ALE*, Vācija) bija atbildīgs par JURI komitejas atzinumu, savukārt *Kristian VIGENIN* (*S&D*, Bulgārija) bija atbildīgs par LIBE komitejas atzinumu. Plānots, ka Eiropas Parlaments savu nostāju pieņems 2027. gada 27. aprīlī.

5. Par priekšlikumu notika apspriešanās gan ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, gan ar Eiropas Reģionu komiteju, un attiecīgi 2026. gada 17. un 30. septembrī abām iestādēm tika nosūtīti oficiāli atzinuma pieprasījumi. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja savu atzinumu par priekšlikumu sniedza 2026. gada 23. septembrī [2], savukārt Eiropas Reģionu komiteja tika aicināta atzinumu iesniegt līdz 2026. gada 2. un 3. decembra plenāresijai.

6. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) 2026. gada 29. jūlijā nāca klajā ar atzinumu par priekšlikumu [3].

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS PADOMĒ

7. Padomē priekšlikums tika iedalīts Telesakaru un informācijas sabiedrības jautājumu darba grupai (turpmāk – *TELECOM* darba grupa). Priekšlikuma izskatīšana sākās Kipras prezidentūras laikā, kad Komisija 2026. gada 10. jūnijā iepazīstināja Pastāvīgo pārstāvju komiteju ar priekšlikumu, savukārt 2026. gada 16. jūnijā *TELECOM* darba grupa pirmo reizi tika iepazīstināta ar tiesību akta tekstu un ietekmes novērtējumu.

[2] SEC1043/2026.
[3] EDAU atzinums 14/2026.

8. Īrijas prezidentūras laikā turpinājās teksta analīze četrās *TELECOM* darba grupas sanāksmēs, kas notika 7. jūlijā, 8. septembrī, 22. septembrī un 29. septembrī, un tika pabeigta visa priekšlikuma pirmā caurskatīšana. Turklāt prezidentvalsts Īrija 2026. gada 21. septembrī un 2026. gada 5. oktobrī organizēja divus tiešsaistes darbseminārus, kas delegācijām, tostarp galvaspilsētā bāzētiem ekspertiem, deva iespēju uzdot konkrētus jautājumus un lūgt papildu skaidrojumus par visu priekšlikuma tekstu tieši Komisijai. Pēc pirmā tiešsaistes darbsemināra, kas notika 23. septembrī, prezidentvalsts Īrija lūdza dalībvalstis iesniegt savus sākotnējos redakcionālos ierosinājumus un rakstiskos komentārus par **3. pīlāru (Autonomija)**, aptverot priekšlikuma IV sadaļu (16.–44. pants) un II un III pielikumu. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegto informāciju, prezidentvalsts Īrija izstrādāja pirmo daļējo kompromisa tekstu Mākoņdatošanas un MI attīstības akta priekšlikumam, kas attiecas uz **3. pīlāru** un kas tika iesniegts un apspriests *TELECOM* darba grupā 2026. gada 10. novembrī. Vienlaikus pēc otrā tiešsaistes darbsemināra, kas notika 2026. gada 5. oktobrī, prezidentvalsts Īrija lūdza dalībvalstis iesniegt redakcionālos ierosinājumus un komentārus par atlikušajām teksta daļām, proti, **1. pīlāru (Mākoņdatošanas un MI ekosistēmas pētniecības, izstrādes un ieviešanas darbības)** un **2. pīlāru (Datu centru jauda)**, kā arī attiecībā uz vispārīgiem un nobeiguma noteikumiem (1.–15. un 44.–48. pants) un I pielikumu. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegto informāciju, prezidentvalsts Īrija izstrādāja pirmā kompromisa teksta otro daļu, kas aptver **1. un 2. pīlāru** un kas tika iesniegta un apspriesta *TELECOM* darba grupā 2026. gada 24. novembrī. **Ar minēto iepazīstināšanu un diskusijām prezidentvalsts Īrija noslēdza visa pirmā Padomes kompromisa priekšlikuma Mākoņdatošanas un MI attīstības aktam izstrādes procesu**. Tikmēr dalībvalstīm ir lūgts otrreiz iesniegt redakcionālos ierosinājumus un komentārus, un uz to pamata Īrijas prezidentvalsts plāno decembrī sākt darbu pie otrā kompromisa teksta, sākot ar **3. pīlāru (Autonomija)**.

III. GALVENIE PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTĀ APLŪKOTIE JAUTĀJUMI

9. Galvenie jautājumi, kuriem prezidentvalsts Īrija pievērsās pirmā kompromisa priekšlikuma pirmajā daļā, kas attiecas uz **3. pīlāru (Autonomija)**, ir šādi:

a) **Savienības uzticamības līmeņu atzīšanas process** – prezidentvalsts Īrija ir pārstrādājusi attiecīgos noteikumus, lai padarītu skaidrāku mākoņdatošanas pakalpojumu atzīšanas procesu atbilstoši konkrētiem Savienības uzticamības līmeņiem un racionalizētu procedūras aprakstīšanai izmantoto terminoloģiju. Komisijas pilnvaras grozīt Savienības uzticamības līmeņu kritērijus ir formulētas šaurāk, lai noteiktu izņēmumu attiecībā uz konkrētiem kritērijiem. Tekstā ir arī iekļauts jauns pants, kurā sīki aprakstīts mākoņdatošanas pakalpojuma atzīšanas atsaukšanas process.

b) **Asociētās trešās valstis** – prezidentvalsts Īrija ir ieviesusi izmaiņas tekstā, lai nodrošinātu lielāku skaidrību par asociēto trešo valstu noteikšanas procesu. Konkrētāk, tekstā tagad ir precizētas sekas, kas rodas, ja Komisija atsauc vai aptur īstenošanas aktu, ar kuru trešā valsts tiek noteikta par asociēto valsti, un norādīts, ka trīs vai vairākas dalībvalstis var lūgt Komisiju pārskatīt kādas asociētās trešās valsts statusu.

c) **Atbilstības novērtēšanas procedūras un neatkarīgas trešās personas veiktas revīzijas** – šīs priekšlikuma daļas ir būtiski pārstrādātas, lai mazinātu slogu tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri vēlas panākt savu mākoņpakalpojumu atzīšanu atbilstoši konkrētiem Savienības uzticamības līmeņiem, un lai precizētu attiecīgās procedūras. Konkrētāk, ir iekļauta prasība Komisijai publicēt vienotu standarta veidni ES atbilstības apliecinājumam, un ir precizēts, ka tikai būtiskas pakalpojumu sniedzēju kļūdas varētu būt par iemeslu revīzijas organizācijas pozitīva atzinuma atsaukšanai. Prasība pakalpojumu sniedzējiem iesniegt revīzijas atzinumu pārskatīšanai būtu jāveic reizi divos gados, nevis reizi gadā. Prezidentvalsts Īrija kompromisa tekstā ir arī norādījusi administratīvo naudas sodu maksimālos apjomus, ko var piemērot par mākoņdatošanas suverenitātes satvara noteikumu pārkāpumiem.

d) **Savstarpēja palīdzība un sadarbība** – prezidentvalsts Īrija ir iekļāvusi divus jaunus pantus, kuros ietvertas prasības ievērot profesionālo noslēpumu un izmantot uzticamas un drošas informācijas apmaiņas sistēmas visai saziņai, ievērojot noteikumus par mākoņdatošanas suverenitātes satvaru.

e) **Riska novērtējumi** – ir svītrota valsts drošība un aizsardzība, lai precizētu, ka uz šīm divām jomām neattiecas noteikumi par riska novērtējumiem. Turklāt kompromisa tekstā ir atcelta iespēja Komisijai pieņemt īstenošanas aktus, ja tā konstatē, ka Savienības uzticamības līmeņi, ko dalībvalstis noteikušas publiskā sektora darbībām, nav piemēroti. Tā ir aizstāta ar Komisijas ieteikumiem, uz kuriem dalībvalstīm ir pienākums atbildēt trīs mēnešu laikā. Visbeidzot, periods obligātai pārejai uz citu mākoņdatošanas pakalpojumu ir pagarināts no 12 līdz 18 mēnešiem ar iespēju dalībvalstij izņēmuma kārtā pagarināt šo periodu.

f) **Publiskais iepirkums un darbības jomas paplašināšana, attiecinot to arī uz privātā sektora subjektiem** – kompromisa teksts ir grozīts, lai paplašinātu publiskā iepirkuma noteikumu darbības jomu, attiecinot tos arī uz līgumslēdzējiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2014/25/ES (privāti uzņēmumi, kas veic iepirkumu saskaņā ar publiskā iepirkuma noteikumiem), jo šīs nozares tiek uzskatītas par kritiski svarīgām sabiedriskajai kārtībai (piemēram, elektroenerģija un ūdensapgāde). Vienlaikus ir svītrotas Komisijas pilnvaras ar deleģēto aktu attiecināt prasību veikt riska novērtējumus arī uz privāto sektoru. Turklāt kompromisa tekstā ir precizēts, ka sabiedriskās kārtības kritērijs attiecas arī uz Savienības 1. uzticamības līmeni.

g) **ES pievienotā vērtība un mākoņdatošanas un MI inovācijas iepirkuma uzraudzība** – noteikumi par šiem diviem elementiem ir grozīti, lai nodrošinātu saskaņotību ar spēkā esošo ES publiskā iepirkuma regulējumu. Turklāt, lai samazinātu slogu, prezidentvalsts Īrija ir ierosinājusi samazināt dalībvalstu ziņojumu iesniegšanas biežumu Komisijai par to, kā tās izmanto inovācijas iepirkumu mākoņdatošanas pakalpojumu un MI sistēmu jomā, no reizes gadā līdz reizei trīs gados un svītrot precīzo procentuālo daļu, kas dalībvalstīm bija norādīta kā mērķis, kas jāsasniedz attiecībā uz inovācijas iepirkumu mākoņdatošanas pakalpojumu un MI sistēmu jomā.

h) **Eiropas publiskā sektora mākoņdatošanas federācija** – prezidentvalsts Īrija ir precizējusi, ka Eiropas publiskā sektora mākoņdatošanas federācijas (*EuroCloud*) mērķis ir apvienot esošās iniciatīvas un ka dalība ir brīvprātīga. Tāpat ir precizēts, kādi pasākumi subjektam, kas koplieto pakalpojumus, būtu jāievieš, lai nodrošinātu efektīvu, drošu un noturīgu pakalpojumu sniegšanu, un ir pievienoti papildu elementi par nepieciešamību informēt Komisiju par būtiskām izmaiņām un iespēju Komisijai atsaukt atļauju koplietot pakalpojumus.

10. Turpinot darbu pie pirmā kompromisa priekšlikuma otrās daļas, kas attiecas uz **1. pīlāru (Mākoņdatošanas un MI ekosistēmas pētniecības, izstrādes un ieviešanas darbības), 2. pīlāru (Datu centru jauda)** un vispārīgiem un nobeiguma noteikumiem, prezidentvalsts Īrija ir pievērsusies šādiem jautājumiem:

a) **Mākoņdatošanas un MI līderības iniciatīvas** – prezidentvalsts Īrija ir precizējusi noteikumus par finansējumu mākoņdatošanas un MI iniciatīvām un tekstā skaidri ir norādījusi, ka šo iniciatīvu darbības joma nemainītos līdz ar pilnvaru deleģēšanu Komisijai.

b) **Nacionālās mākoņdatošanas un MI stratēģijas** – kompromisa tekstā ir skaidri noteikts, ka, lai izpildītu prasību izveidot nacionālās mākoņdatošanas un MI stratēģijas, dalībvalstīm ir iespēja atkārtoti izmantot esošās nacionālās stratēģijas ar noteikumu, ka šīs stratēģijas atbilst Mākoņdatošanas un MI attīstības aktā noteiktajām prasībām. Minētās prasības ir nedaudz grozītas, lai dalībvalstīm nodrošinātu lielāku elastību un atbilstību Atvērtā pirmkoda stratēģijai.

c) **Avangarda MI prioritārie projekti** – prezidentvalsts Īrija ir precizējusi, ka dalībvalstu pienākums nodrošināt, ka pietiekami MI datošanas resursi no to datošanas jaudas tiek piešķirti, lai atbalstītu avangarda MI prioritāro projektu izstrādi, attiecas tikai uz tām dalībvalstīm, kas piedalās minētajos projektos.

d) **Datu centru paātrināšanas zonas** – saskaņā ar prezidentvalsts Īrijas ierosinātajām izmaiņām termiņš, līdz kuram dalībvalstīm jāizraugās datu centru paātrināšanas zona, ir pagarināts no 6 līdz 12 mēnešiem, un ir precizēts, kas pēc 12 mēnešu perioda beigām tiktu prasīts no tām dalībvalstīm, kurām nav datu paātrināšanas zona. Turklāt ir nedaudz paplašināts to elementu saraksts, kas dalībvalstīm jāņem vērā, nosakot paātrināšanas zonas.

e) **Atļauju piešķiršanas procesi** – noteikumu par atļauju piešķiršanu formulējums ir labāk saskaņots ar Industriālās attīstības paātrināšanas akta priekšlikumā izmantoto formulējumu.

f) **Datu centru stratēģiskie projekti** – procedūras, saskaņā ar kurām Komisija izraugās datu centru stratēģiskos projektus un atsauc šādu izraudzīšanu, ir pārskatītas, lai nodrošinātu attiecīgo dalībvalstu aktīvāku iesaisti.

g) **Piemērošanas datums** – lai dalībvalstīm dotu vairāk laika sagatavoties īstenošanas posmam, prezidentvalsts Īrija ir pagarinājusi Mākoņdatošanas un MI attīstības akta piemērošanas datumu no 12 līdz 18 mēnešiem no spēkā stāšanās dienas.

IV. NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI

11. Pēc tam, kad *TELECOM* darba grupā 2026. gada 10. novembrī tika analizēta kompromisa teksta pirmā daļa, kas attiecas uz **3. pīlāru (Autonomija)**, prezidentvalsts uzskata, ka būs jāturpina darbs pie vairākiem jautājumiem. Konkrētāk, būs nepieciešams: i) mazināt atzīšanas arhitektūras sarežģītību un novērst iespējamo pārklāšanos un problemātiskos aspektus, piemēram, kompetento iestāžu pārrobežu sadarbības gadījumos; ii) stiprināt pamatojumu tādu mākoņdatošanas pakalpojumu iepirkumam, kas nodrošina noteiktu uzticamības līmeni, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu sabiedrisko kārtību; iii) precizēt atbrīvojumus valsts drošības un aizsardzības jomā, piemēram, pamatojoties uz MI akta 2. panta formulējumu; iv) sīkāk precizēt noteikumus par sodiem, lai nodrošinātu, ka tie nav nesamērīgi attiecībā uz MVU; v) apsvērt dalībvalstu un Komisijas iesaistes pakāpi mākoņdatošanas pakalpojumu atzīšanas procesā konkrētos Savienības uzticamības līmeņos; vi) pārskatīt pamatojumu pilnvaru deleģēšanai Komisijai dažos gadījumos, piemēram, 17. pantā attiecībā uz Komisijas pilnvarām noteikt, vai kompetentā iestāde, kas veic novērtēšanu, var pieņemt atzīšanas lēmumu; vii) turpināt saskaņot Mākoņdatošanas un MI attīstības akta noteikumus ar gaidāmā 2. kiberdrošības akta un gaidāmā Publiskā iepirkuma akta noteikumiem; viii) apsvērt dažādos regulā noteiktos termiņus, piemēram, termiņu pārejai uz citu mākoņpakalpojumu, ko varētu būt nepieciešams darīt pēc riska novērtējuma veikšanas; ix) sīkāk paskaidrot, ko nozīmē "inovācija iepirkumu mākoņdatošanas pakalpojumu un MI sistēmu jomā" šādu pakalpojumu publiskā iepirkuma kontekstā; x) apsvērt iespēju pievienot prasību Komisijai izdot norādījumus par Savienības pievienotās vērtības kritēriju izmantošanu publiskajā iepirkumā.

12. Kompromisa teksta otrā daļa, kas attiecas uz **1. pīlāru (Mākoņdatošanas un MI ekosistēmas pētniecības, izstrādes un ieviešanas darbības) un 2. pīlāru (Datu centru jauda)**, tika apspriesta *TELECOM* darba grupā 2026. gada 24. novembrī. Pamatojoties uz šīm diskusijām, prezidentvalsts ir apzinājusi papildu jautājumus, kas prasīs turpmāku darbu. Konkrētāk, būs nepieciešams: i) apsvērt iespēju 1. pantā (Priekšmets) iekļaut valsts drošības un aizsardzības izņēmumu; ii) sīkāk precizēt, kā ierosinātie MI centri darbosies praksē un kāda būs to saikne ar esošajiem *EDIH*; iii) apsvērt, kā atsaukties uz iespējamiem ES finansējuma avotiem mākoņdatošanas un MI līderības iniciatīvu īstenošanai; iv) atkārtoti izvērtēt pašreizējo priekšlikumu, kas paredz pilnvarot Komisiju ar deleģētajiem aktiem grozīt I pielikumu par lielajiem izaicinājumiem; v) I pielikuma lielo izaicinājumu aprakstā un visā tekstā lielāku uzmanību pievērst noturībai un kiberdrošībai; vi) turpināt apsvērt ierosināto pienākumu dalībvalstīm izveidot nacionālās mākoņdatošanas un MI stratēģijas; vii) precizēt, kādiem apstākļiem būtu jārada pienākums izveidot datu centru paātrināšanas zonu, un apsvērt, vai šādu zonu noteikšana dalībvalstīm varētu būt fakultatīva; viii) sniegt papildu skaidrojumus par to, kā ierosinātās zonas līmeņa atļaujas darbotos praksē izraudzītajās datu centru paātrināšanas zonās; ix) pārskatīt datumus, kas ierosināti saskaņā ar pakāpenisko pieeju, lai sāktu piemērot regulas dažādās daļas.

V. NOBEIGUMS

13. Ņemot vērā minēto, Padome tiek aicināta pieņemt zināšanai priekšlikuma izskatīšanā gūto progresu.